

Kongres brezposelnih v Manhattan Liceju.

KONGRES BREZPOSELNIH DELAVCOV SE JE VČERAJ PRIČEL V NEW YORKU.

Nevzrečih je bilo jedva kakih sto oseb, toda te niso bile vse brezposelne.

CHICAGSKA RESOLUCIJA.

Včeraj zvečer se je pričel v Manhattan Liceju na 4. ulici v New Yorku takozvani "svetovni kongres brezposelnih delavcev", kateremu je prisostvovalo le kakih 100 ljudi. Predsednik čudnega kongresa je bil neki E. Howe, kateri je v svojem otvoritvenem govoru povdarjal, da je namen kongresa ustanoviti po vsej republiki organizacijo brezposelnih, ker le na ta način je mogoče brezposelnim delavcem izposlovati trajno pomoč. Kongres bo trajal tri večere in danes zvečer se bo natančneje razpravljalo o ustanovitvi mednarodne organizacije brezposelnih delavcev. Med drugimi govorniki je govoril tudi japonski dijak Konsuke Matuhazi, ki je povedal, da so delavske razmere na Japonskem skrajno žalostne.

Nadaj se govoril tudi Nemeč Bruno Wagner, ki je povdarjal, da je v Nemčiji zavlada vsled militarizma nepopisna beda in siromaštvo, in da le socialistične organizacije položaj delavstva nekoliko izboljšajo. Te organizacije namreč v toliko pritisakajo na javnost, da so oblasti prisiljene odkazati brezposelnim kaka javna dela, da pri tem saj toliko zaslužijo, da si tamorejo kupiti nekoliko kruha.

Nato je tajnik prebral resolucijo ehicaških brezposelnih delavcev, kateri žele, da bi se našim poslanikom v Evropi in drugod naročilo, da bi v evropskem in drugem inozemskem časopisu periodično objavljali poročila o položaju delavstva v Združenih državah, ker le na ta način bodo mogoče preprečiti veliko naseljevanje inozemcev, kateri škodujejo domačim delavcem v nepreglednej meri.

POROČILO DRŽAVNEGA ODELKA ZA DELO.

Delavski položaj v državi New York.

Albany, N. Y., 4. maja. Državni odelček za delo je izdal svoje poročilo za mesec marec in iz tega je razvidno, da se je brezposelnost v prvem četrtletju tega leta v državi New York nekoliko pomanjšala. Poročilo se nanaša na tiskarske, ali organizovane delavce. Medtem, ko je bilo preje 37 odstotkov delavcev brez dela, jih je bilo v minulem četrtletju le 21 odstotkov brez zasluga. Najbolj se je razvilo delo pri transportnih družbah, kakor tudi pri izdelovanju kovinskih izdelkov in po tiskarnah.

Stavbena obrt, kakor tudi v tovarnah za obleke, se časi niso pobiljšali, kajti naročila, ktera prihajajo, so vedno le majhna. Le v mestu New York tudi stavbinska obrt napreduje, kajti letos se gradi 60% več hiš, kakor se jih je gradilo v istem času lanskega leta.

ZOPET POŽAR V TENEMENTNEJ HIŠI.

Več stanovnikov se je vsled dima onesvestilo.

Včeraj rano zjutraj je nastal požar v tenementnej hiši 4720 na 3. Avenue Brooklyn Borough v New Yorku in imenovana hiša je kmalo zgorela. Pri požaru sta bila dva otroka nevarno poškodovana, dočim se je štiri najet oseb v dimu onesvestilo. Šest drugih stanovnikov je bilo več ali manj ranjenih in poškodovanih. Neka mati ni hotela svojega stanovanja, ki je bilo že v plamenu preje ostaviti, dokler niso bili njeni otroci rešeni.

Zastopnik družbe sv. Mohorja v Ameriki.

SPLOŠNO ZNANA LITERARNA SLOVENSKA DRUŽBA SV. MOHORJA JE POSLALA V AMERIKO SVOJEGA IZVESTITELJA.

LJA.
Rev. George Trunk iz Koroske se je včeraj oglašil v našem uredništvu.

DOBRODOŠEL.

Z avstrijskim parnikom Martha Washington je došel včeraj v našo luko naš koroski rojak Rev. George Trunk, kterege je poslala v Ameriko naša največja literarna družba sv. Mohorja v Celovcu, da prouči razmere med tuk. našim narodom in da potem spiše stvarni spis o razmerah, kakoršnje je našel med nami. Ugodnemu rojaku, kateri se je takoj, ko je ostavil parnik, oglašil v našem uredništvu, želimo pred vsem iskren dobrodošel in zajedno izrekamo željo, da ma gredo rojaki vseh onih naših kolonij, ktere bode obiskal, kolikor mogoče na roko in da mu podajo informacije, koje morajo biti pred vsem stvarne ne pa pristranski zavite, kakor se to žalibog čestokrat dogaja povodom obiska ljudi, ki prihajajo v Ameriko, da potem spišejo kak spis, čegar namen je podučiti rojake v starej domovini o tukajšnjih razmerah.

Veseli nas, da je družba sv. Mohorja, ktera je za vzdrževanje Slovencev na Koroskem, kakor tudi drugod, dosegla neštivilno zaslug, prva med našimi slovstvenimi družbami, ktera je poslala med ameriške Slovence svojega zastopnika. Istočasno pa izrekamo tudi popolno našo uverjenje in prepričanje, da bodo vsa poročila o ameriškem Sloventstvu stvarna, ne da bi se ozirala na strankarstvo, ktero se žalibog v novejšem času skuša zanašati tudi med slovenske Američane.

Obžalovati je, da newyorška slovenska kolonija odličnemu gostu ne more privediti sprejema, kakoršnjega bi bilo želeli, kljub temu pa konstatiramo z zadovoljstvom, da so nekteri rojaki v naglici sklenili privediti našemu gostu poseben sprejem večer, ki se vrši jutri zvečer v prostori hotela Vienna, na 2nd Ave. št. 89, h kterimi so vabljeni vsi newyorški in okolični rojaki.

Ker bode Rev. Trunk obiskal večino naših večjih naselbin, ga rojakom na zapadu kar najiskrenejše priporočamo.

Odičnemu gostu pa izrekamo: iskreni dobrodošel na SVOBODNEJ ameriške zemlji!

100 LET STAR.

Kadi, pije in je srečen.

St. Louis, Mo., 4. maja. Najsrečnejši človek v St. Louisu je brezdomno Simon Bildstein, kajti on se nikdar ne jezi in ima tudi vse, kar si pože. Poleg tega je včeraj slavil tudi 100. rojstni dan. Starček je zaprisežen nasprotnik prohibicionistov in onih ljudi, ki trdijo, da tobak škoduje zdravju. On namreč rad pije opojne pijače in kadi tobak ter trdi, da je le s pomočjo opojnih pijač in tobaka dosegel lepo starost 100 let. Poleg kajdenja se zabava tudi s čikanjem. Vsaki teden porabi jedno galono whiskeya "Old Rye".

Narasačaj v Centralnem parku.

Bizoni v newyorškem zoologičnem vrtu v Centralnem parku so se pomnožili za jednega, kajti Mrs. Buttercup, ali bizonovka, je povila krepkega dečka, ki je prvi, kar se jih je tekom zadnjih sedem let narodilo v Centralnem parku. Včeraj popolnoma je komisar Centralnega parka zajedno z drugimi uradniki imenovane parka mladega bizona krstil in mu je dal ime Bill. Zoologični eksperti trdijo, da taka "beštija" izredno hitro raste in da bode kmalo postal Adonis bizonske rodbine, na kterege bodo stari prerijski bizoni gotovo ljubosumni.

Japonci v Californiji. Pobratimstvo z Američani.

LEP SPREJEM JAPONSKIH MORNARJEV VOJNE MORNARICE V SAN FRANCISCO, CAL.

Poveljniki ameriških in japonskih vojnih ladij so privedli lep sprejem. PRIPRAVE V SEATTLE.

San Francisco, Cal., 4. maja. Poveljniki ameriških in japonskih vojnih ladij, ktere so zbrane v tuk. luki, so včeraj zajedno s predstojniki civilnih oblasti privedli lep sprejem. Godba naše zastavne križarke West Virginia je tem povodom igrala ameriške in japonske naprave. K sprejemu je prišel japonski admiral Iijeci zajedno s 35 častniki križark Aso in Soya. Ravno toliko častnikov je prišlo k sprejemu tudi od ameriških vojnih ladij, kterim poveljuje podadmiral Swinburne. Seattle, Wash., 4. maja. Japonska organizacija države Washington je dovolila \$5000 v svrbo pogoščenja častnikov in mornarjev japonskih vojnih ladij, ktere pridejo v kratkem iz San Franciscua v tukajšnjo luko. Japonske ladje ostanejo od 27. maja do 12. junija v Seattle. Vsak mornar in vsak častnik dobi posebno darilo v spomin na Ameriko.

Nesreča na morju in jezerih.

NEWYORŠKA JADRANKA GEO. CHURCHMAN JE PRI NOVI SCOTIJI OBTIČALA NA PEŠČENINAH.

Parnik Sylvan Eddy iz Bay City, Mich., je obtičal na reki Niagari.

POMOČ NEMOGOČA.

Yarmouth, N. S., 4. maja. Pri Fish Pointu, v neposrednej bližini vhoda v tukajšnjo luko, je zavozila trojzaborna jadranka George Churchman iz New Yorka na peščenine. Voda je pričela vhajati v ladjo in tako se je hitro napolnila z vodo. Na krovu je bilo naloženega mnogo stavbenega lesa, kterege je pa valovje odplavilo. Jadranka je odplula minoli petek iz Halifaxa v New York, toda med viharjem, ki je divjal minolo soboto, je zadobila veliko luknjeno. Ladjo bodo skušali splaviti in popraviti.

Buffalo, N. Y., 4. maja. Jekleni tovorni parnik Sylvan Eddy iz Bay City, Mich., je na potu v Tonawandoe na reki niagari pri Horseshoe Reefu zavozil na peščenine. Razni parniki so mu zamašali pomagati in tako ne bode preostalo nič drugega, nego parnik prepustiti valovom. Možstvo se je rešilo.

Požar v Paulsboro.

Velik del vasei Paulsboro, N. J., je včeraj zgorel. K reši so prihiteli ljudje iz vse okolice in so tako požar omejili, ker inace bi vsa vas zgorela. Gorelo je tri ure, predno se je posrešilo preprečiti nadaljno razširjanje ognja. Škoda znaša \$25,000. Pri gašenju je bil neki Frank Ale nevarno poškodovan, kajti vsled dima se je onesvestil in padel raz strehe neke goreče hiše. Tudi dve ženski sta se v dimu onesvestili.

Razstrelba smodnika v premogovem rovu.

Pittsburg, Pa., 4. maja. V premogovem rovu Arona, ki je last Keystone Coal Co., se je danes v globobodini 2000 čevljev pripetila razstrelba smodnika. Razstrel se je velik sod smodnika in pri tem je bilo šest premogarjev nevarno poškodovanih.

Zopet velik škandal nemškega cesarja.

NEMŠKI CESAR VILJEM II. JE BIL GLAVNI VODJA ZADNJE STAROTURŠKE REVOLTE.

V Carigradu so našli njegova pisma in pisemne nasvete glede odprave ustave.

VELIKANSKA BLAMAŽA.

Carigrad, 5. maja. Mladoturška komisija, ki preiskuje palačo Yildiz Kiosk, je našla nekoliko pisem nemškega cesarja Viljema II., kateri je pisal odstavljenu sultanu Abd ul Hamidu in mu svetoval kako naj vprizori zadnjo revolto in klanje kristjanov v Aziji, da se na ta način znebi ustanove in parlamenta, ter da zamore še v nadalje zatirati svoje ljudstvo, ktero o Nemčiji in Avstriji neče ničesar vedeti. Komisija je našla tudi prepise sultanovih odgovorov, ktere je poslal na reakcijske nasvete nemškemu cesarju. Revolta na Turškem je tudi bila povoda, da je nemški cesar v naglici potoval na otok Krif in sicer malo preje, predno se je pričela po njemu nasvetovana revolta v Carigradu. Viljemova pisma so obudila po vsej Turčiji velikansko senzacijo, in tu vlada še vedno obilo razburjenja in skrajna ogorčenost proti Nemčiji. Ljudstvo se še nikakor ni pomirilo.

Vsaki dan se množe znaki, da se Mladoturki ne bodo zadovoljili z vlado novega sultana Mehmeda V., kajti o njem se že govori, da je absolutističnega nagmenja. V javnosti se dosedaj naravno še ni ničesar zvedelo, iz česar bi bilo sklepati, čemu novi sultan ni priljubljen. Med Mladoturki se pa vedno bolj množe zahteve, vsled kterih naj se tudi sedanji sultan odstrani.

Včeraj so tukaj obesili pet duhovnov, kteri so bili sokrivci zadnje revolte. Tudi duhovno se obesili na javnih prostorih, kjer so njihova trupla po več ur visela. Novo ministerstvo se je sedaj ustanovilo in velikim vezirjem je bil imenovan Hilmi paša.

Rim, 5. maja. Iz Carigrada se brzojavlja, da so v sultanovej palači zaplenili pismo, ktero je bilvi sultan pisal nemškemu cesarju Viljemu, kterege je prosil za pomoč proti Mladoturkom. Ako bi mu nemški cesar pomagal odpraviti ustavo in parlament, potem bi Nemčija zajedno z Avstrijo dobila v Turčiji velike koncesije. Tudi odgovore nemškega cesarja so našli.

KUPČIJA Z DEKLICAMI.

Dva možka osumljena, da se bavita s to kupčijo.

Pri Essex Market sodišču v New Yorku se bode moral zagovarjati 58 let stari Nemeč Karol E. Klein iz Brooklyna, kterege je neki Uhtel obdolžil, da je njegovo 14 let staro hčerko Lillian dne 24. aprila poslal s parnikom v Galveston, Tex., in preje ponaredil neko denarno nakaznico, glasečo se na \$100 in na Uhteljevo ime. Klein je bil preje nočni čuvaj, toda dotični tovarnar ga je odslovil, ker se je nedostojno obnašal. Pri Kleinu so našli detektivni imena 24 deklic, ktere vse so neznanu kam zginole, tako, da jih policija išče. Policija je mnenja, da je bil Klein agent, ki je bogatim in članom klubov dobavljal mlada dekleta. Tako je baje v Texasu nameraval kupiti neko farmo in Lillian naj bi ga tam pričakovala.

Včeraj so prijeli tudi čifuta Louis Rabinoviča, ki je iz Providence, R. I. dovedel deklico Minnie Friedrich v nemoralne svrhe. Sodišče je stavilo prvega pod \$1000 in drugega pod \$5000 jamčevine.

Kaznovana radovednost.

V Patersonu, N. J., so iz tamojnje višje dečke šole izključili štiri dečke, ker so prihajali kljub prepovedi na večbališče dekliške višje šole, kjer so se deklice učile v telovadbi. Vsled tega so se učiteljice pritožile in posledica temu je bila, da so sedaj dečki za nekaj časa izključeni iz šole.

Položaj v Turčiji. Dokazi zarote.

V CARIGRADU SO NAŠLI MNOGO DOKAZOV O NAMERAVANEM KLANJU KRISTJANOV.

V sultanovej palači so tudi našli mnogo denarja prejšnjega sultana.

KABINET.

Carigrad, 4. maja. Čimbolj napreduje preiskave o zadnjem po Staroturkih in odslovljenem sultanu prirejenej revolti, tembolj prihajajo dokazi na dan, da se je klanje kristjanov in tujecev v Carigradu preprečilo le na ta način, da je mladoturška vojska prišla pravočasno v Carigrad in odstavila sultana. Sultan je s svojimi sokrivci zatrdno sklenil, da se morajo dne 24. aprila vsi tujci v Carigradu pomoriti. Danes so v sultanovej palači našli več imenikov tujecev in kristjanov, ktere bi se moralo pomoriti. V teh imenikih so zaznamovane celo hiše, v kterih tujci prebivajo. Jednake imenike so našli tudi v stanovanjih Staroturkov, ktere so nedavno prišli in poslali v zapore. Nadalje se je dobilo dovolj dokazov, da so se vsa klanja v Armeniji vršila pod vodstvom staroturškega odbora v Carigradu, in da je tamojnji vali dobil iz Carigrada direktno iz sultanovej palače vsa navodila, kako se mu je zadržati pri klanju kristjanov.

Danes so našli v palači Yildiz Kiosk tudi več vroč zlatega denarja, kterege so dosedaj zaman iskali. Nekoliko denarja, ki je bil last sultana so našli tudi v vojnem ministerstvu. Nadalje so našli v palači bivšega sultana tudi 500 glasovirov in skoraj 10,000 revolverjev, kteri vsi so bili last bivšega sultana.

Odkar so ostavili sultana Abd ul Hamida, so iz njegovega harema skoraj vsaki dan pošiljali njegove žene v razne kraje. Včeraj so iz njegovega harema peljali v 45 kočijah njegove žene v Istanbul. V vsakej kočiji sta bili po dve ženski. Danes so peljali ravno tje 15 kočij žensk. Vse ženske so nastanili v raznih hišah, vendar pa še ni znano, kaka bode njihova osoda, kajti o tem Mladoturki še niso določili.

Kabinet, kterege je dne 30. aprila ustanovil Tevfik paša, ki je tedaj postal veliki vezir, je danes podal odstavko. Novi sultan je naprosil Tevfik pašo naj se še enkrat posvetuje s svojimi tovariši glede ustanovitve novega kabineta, vendar se pa bode v kratkem ustanovil povsem nov kabinet, kajti sedanji ministri so še preveč konservativni in prinčeni staremu redu.

Tukaj se tudi zatrjuje, da namerava novi sultan v kratkem obiskati razne dele azijske Turčije.

Gibraltar, 4. aprila. Ameriška carinarska ladija Tahoma je dospela včeraj na svojem potu na pacifično obrežje, v tuk. luko. Tukaj je ladija dobila odredbo, da mora svoj prvotni našt spremeniti in pluti naravnost iz Gibraltarja v Alexandreto v Malej Aziji, da tam skrbi za varnost tam naseljenih državljanzov Zjed. držav.

Latakia, az. Turčija, 4. maja. Mnogo begunov, kteri so pribežali semkaj iz Kesaba, se je danes vrnilo v imenovano skoraj popolnoma požgano mesto. Tje so jih spremlili ameriški presbiterijanski misijonarji. Vlada jim je razdelila obilo živil, tako, da je saj začasno pomanjkanje odstranjeno.

Aintab, 4. maja. Begune, kteri so pribežali semkaj pred nabujskanimi mohamedanci, kteri so morili kristjane, so danes nastanili v posebnih rojaskih kočijah v okolici tukajšnjega mesta.

Adana, 4. maja. Novi governer, kterege so poslali semkaj Mladoturki, je dal ameriškim protestantskim misijonarjem posebno vojaško stražo, ktera jih spremlja v Hadjin.

V turške Armeniji je še vedno tisoče kristjanov brez hrane in vsega potrebnega, kajti v razdejane kraje dosejaj se ni prišla nijedna pomožna ekspedicija. Vse polno žrtev zadnjega klanja kristjanov še ni pokopanih

in vsled tega so se pričele v raznih krajih pojavljati razne kužne bolezni, med kterimi se osepuice najhitreje razširjajo.

Pariz, 4. maja. Iz Adane se danes poroča, da so vesti o razdejanju katoliške jezuitskega misijona v imenovnem mestu, resnične. Tam so bile nastanjene neke vrste šolske sestre, kteri pa mohamedanci niso nič žalega storili.

VELIKANSKI ŠTRAJK V BUENOS AYRES.

Promet v glavnem mestu Argentine je popolnoma ustavljen.

Buenos Ayres, Argentina, 5. maja. Tukajšnja delavska zveza je organizovala velikanski štrajk, kteremu se je pridružilo najmanj 200,000 delavcev, kteri so sklenili 48 ur štrajkati, da na ta način protestujejo proti nastopu policije in vojaštva proti delavcem dne 1. maja, ko je bilo nekoliko delavcev na brutalen način umorjenih. Žrtve zadnjih policijskih in vojaških izredov proti delavcem so tekom včerajšnjega popoldneva pokopali.

Ves promet v mestu danes počiva in na ulicah ni videti nikjer tudi samo jednega voza. Le tu pa tam se pojavijo kak voz ulične železnice, ki vozi v varstvu vojaštva in policije. Gledišča so bila včeraj zvečer skoraj popolnoma prazna, kajti ker ulične železnice ne vozijo, ni mogel skoraj nihče priti v gledišča. V nekterih glediščih se predstave sploh niso vršile.

Tekom včerajšnjega dneva je bilo kakih 600 oseb aretovanih. Včeraj je policija tudi zasedla neko hišo, v kterej so se baje zbirali ruski teroristi, ki so nameravali izvršiti nek napad. Prebivalstvo je v strahu, da bodo štrajkarji onemogočili dovoz živil v mesto.

Položaj v Rosario je skrajno kritičen in pričakovati je, da nastane tudi tam generalni štrajk.

Ōin blaze ženske.

Stafford Springs, Conn., 4. maja. Mrs. B. Nister, ktereje je te dni umrla njena jedina hči, je včeraj s sekiro napadla Chas. E. Emoryja, kteri jej je prinesel iz tiskarne žalna naznanila o smrti njene hčerke. Emory je na ta način zadobil smrtno poškodbo. To jej pa nikakor ni zadostovalo in tako je vzela revolver ter ustrelila svojega dve leti starega sina Bernarda. Vse to je storila v hipnej blažnosti, kajti, ko je šel njen mož zjutraj na delo, je bila še popolnoma zdrava pameti. Zblaznila je brezdomno vsled prevetlike žalosti za svojo hčerko. Emory bode okreval.

Toča v Virginiji.

Norfolk, Va., 4. maja. Zadnji vihar, ob kterem je padala velika toča v vsej Deep Creek imenovanej pokrajini, je napravil za najmanj stotisoč dolarjev škodo. Skoraj ves pridelek krompirja in jagod je uničen. Zgube se ne more več nadomestiti z novo setbijo, kajti sedanji čas je za to že prepozen.

Zjedinjene države pripoznale carja Ferdinanda.

Washington, 5. maja. Vlada Zjedinjnih držav je pripoznala bolgarskega kneza carjem Bolgarije. Predsednik Taft je sporočil našemu poslaniku za Bolgarijo in Rumunsko, naj sporoči Bolgariji čestitke Zjedinjnih držav.

Straus postane poslanik.

Washington, 4. maja. — Oscar Straus, bivši tajnik za trgovino in delo, je bil danes imenovan poslanikom Zjedinjnih držav za Turčijo in M. Roekhill poslanikom za Rusijo. Roekhill je bil preje poslanik na Kitajskem.

John Leishman, sedanji poslanik v Turčiji, gre kot tak v Rim, da nadomesti Griseoma, ki izstopi iz diplomatske službe.

Gomez se je vrnil v Caricas.

Caricas, Venezuela, 4. maja. Predsednik Vicente Gomez, ki se je mudil teden dni v Maracayu, se je danes vrnil v tukajšnje mesto in prevzel zopet vladine posele. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravilo.

Razne novosti iz inozemstva.

BIVŠI VENZUELSKI PREDSEDNIK, CASTRO ODPOTUJE V KRAJKEM V ECUADOR.

Perzijski šah se je udal ruskim zahtevam in privolil v reforme.

MRAZ V EVROPI.

San Sebastian, Španka, 5. maja. Bivši venezuelski predsednik Cipriano Castro, je došel iz Pariza semkaj, od kjer potuje danes dalje v Santander, kamor pride v kratkem tudi njegova žena. Castro naznanja, da potuje potem v republiko Ecuador, kjer bode čakal nadaljnega razvoja položaja v Venezueli, nakar se siloma vrne nazaj v svojo domovino. O sedanjem venezuelskem predsedniku se je izjavil, da je tako nezmožno, da se ga bode ljudstvo kmalo naveličalo. Za vso njegovo smolo so pa odgovorne baje Zjed. države.

Petrograd, 5. maja. Iz Teherana v Perziji se javlja, da je perzijski šah privolil v vse reforme, ktere sta od njega zahtevali Rusija in Anglija. Obe državi sta storili vse potrebno, da izposlujeta Perziji državno posojilo, ktero dobi Perzija, kakor hitro se vrše volitve v novi parlament.

Kolin, Nemčija, 5. maja. Tekom zadnjih dni je vladala po vsej Nemčiji prava zima, ki je napravila na polju in v vinogradih ob Rebi obilo škode. Na Westfalskem je še čevljev na delbo snega na zemlji. Beda med siromašnim prebivalstvom bode sedaj še večja, kakor običajno.

Nesreča v vspenjači.

Včeraj popoldne se je v glavnem poštenem posloju pripetila nesreča s tem, da so ljudje skušali v četrtem nadstropju vspenjačo prehitro ostaviti. Pri tem je nekdo odprl zavoro in vspenjača se je pogreznila za par čevljev, tako, da je več ljudi padlo nazaj v vspenjačo. Pri tem je bil nek Italijan nevarno ranjen in so ga morali prepeljati v bolnico. Tudi drugih deset ljudi, ki so bili v vspenjači je bilo poškodovanih, vendar pa ne nevarno.

Krvava osveta.

Čifut Mendel Weinstock ki je stanoval v hiši 65 Ludlow St. v New Yorku in ki je delal pri nekem krojaču, je včeraj ustrelil Rosie Coheno, do se je se jek tako maščuje, ker se ni hotela z njim poročiti. Ko je to storil, je tudi v svojo glavo pogнал svinčenko in na mestu obeležal mrtev.

Rosie Cohen je bila stara šele 16 let in je stanovala pri svojej materi. Zvečer je prišel morilec v njeno stanovanje, kjer so ga hladne sprejeli. Ko je mati deklice odšla v drugo sobo, je deklico vprašal, se li boče z njim poročiti. Deklica je takoj izjavila, da se to ne more zgoditi in takoj nato je prišel čifut streljati. Vsled dvojnega umora je po vsej okolici zavlada tako razburjenost, da se je pred hišo nabralo toliko ljudi, da je morala priti na lice mesta policijska rezerva, da je napravila na ulici zopet red.

Denarje v staro domovino pošiljamo.

za \$ 10.35 ..... 50 kron.
za 20.55 ..... 100 kron.
za 41.10 ..... 200 kron.
za 102.75 ..... 500 kron.
za 205.00 ..... 1000 kron.
za 1020.00 ..... 5000 kron.

Postarina je všteta pri teh vstopah. Doma se nakazane vsote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljate izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. de 12. dne.

Denarje nam poslati je najprilicnejše do \$25.00 v gotovini v pripravečem ali registriranem pismu, večje sneke po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK ŠAKSER OO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

"GLAS NARODA"

(Slovensko Dnevno)
Osnovano in objavljeno pri
Slovensko Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in

Canada	\$3.00
pol leta	1.50
pol leta za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Evropa za pol leta	4.50
Evropa za leto	2.50
Evropa za leto	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venemski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisov in osebnosti se ne
natisnejo.
Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.

Pri sprejembi kraja naročnikom
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivšice nazivajo, da hitreje najde-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljatkam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Prohibicija.

O prohibiciji le neradi pišemo, kaj-
ti s tem vprašanjem se itak ostalo
ameriško časopisje bavi skoraj vsaki
dan. V ostalem je tudi pisanje o tej
neumnosti skoraj nepotrebnost, kajti
v uvodnih člankih naj se po našem
mnenju razmotri kaj takega, kar je
podobno in kolikor koli koristno,
kakor o dnevnih vprašanjih, politiki
in gospodarskem razvoju te ali one
dežele. Našim rojakom, ki žive v
osrednjem zapadu, kakor tudi na za-
padu in jugu, je prohibicijsko vpra-
šanje dovolj znano, kajti tam ga za-
morejo vsaki čas v polni meri oku-
siti in sicer v obliki čiste ali pa po-
barvane vode. Ker se pa naši ameri-
ški sodržavljani skoraj vedno bavijo
s tem vprašanjem, tako smo tudi mi
priljubljeni po tam pisati o njem,
seveda v preprostem, da bo angle-
ško časopisje pisalo članke o prohibi-
ciji toliko časa, dokler ne bodo ti
članki pričeli prebivalstvu ravno ta-
ko presedati, kakor preseda prohibi-
cija sama.

Te dni sta govorila o prohibiciji
tudi mayor mesta Milwaukee, Wis.,
D. S. Rose, in predsednik Albion
College v Albionu, Mich. Slednji se
je izjavil za prohibicijo, dočim je
prvi njeu nasprotnik. Med obema se
je vršila dolga debata, ktera je tra-
jala več dni in se je končno zaklju-
čila pri javnem predavanju, ki se je
vršilo v Chicago, Ill. Mayor Rose
je povedal vse ono, kar se da povedati
o prohibiciji. Ker pa je govoril
morda tudi takim ljudem, ki so
prohibicijonisti, je njegov govor ve-
like vrednosti, kajti tudi med prohibi-
cijonisti si je našel mnogo prista-
sev. Vseled tega navajamo nekoliko
stavkov iz njegovega govora:

Kako je zamoglo prohibicijonistično
gibanje postati v Ameriki tako veliko
—? Ker je pospremljeni ameriški
trgovci neke vrste strahotepec in po-
leg tega tudi političen troc. Kot tak
se boji zamertiti se svojim odjemal-
cem. Vseled tega se rado udaja vsem
strankam, samo, da si ohrani odjemal-
ce. Poleg tega tudi nikdar ne iz-
vršuje svojih državljanjskih dolžnosti
in na takem političnem gnoju potem
prohibicija vspeva. Prohibicija tvori
za naše ljudstvo dandanašnji večjo
nevarnost, nego vsi zločinci, kar jih
imamo v deželi.

Bode li prohibicija stalna? — Zgo-
dovina nas uči, da temu ne more biti
tako. Države New Hampshire, Ver-
mont, Massachusetts, Iowa, Nebraska
in druge so imele po več let prohibi-
cijonistične zakone, ktere so pa mo-
rale odpraviti. Maine in Kansas sta
obdržali prohibicijo. Toda v Ban-
goru, Maine, je bilo lani aretovanih
toliko pijancev, kakor nikdar popre-
je, kajti na vsakih 14 prebivalec je
bil po jeden aretovan zaradi pijanče-
vanja in kalenja miru. Jednako je
tudi razmerje pijancev napram pre-
bivalstvu v vseh drugih krajih pro-
hibicijonistične države Maine in ra-
vno to velja tudi o prohibicijonisti-
čne državi Kansas. — Prohibicijoni-
sti tudi zelo radi govore, da pijanče-
vanje razdira rodovine in da deluje
sploh demoralizirajoče. Dejstva nas pa
učijo, da v njej drugi državi repu-
blike nimajo toliko ločitev zakono-
v, kakor baš v prohibicijonistične
državi Maine. Prohibicija toraj ni
nič drugega, kakor povsem navadno
svetohlinstvo v obliki jezuitskega za-
vijanja očij in varanja samega sebe.

Ako bi se prohibicijonistična ne-
smisel v resnici uvedla po vsej re-

publiki, potem bi to pomenjalo vsa-
kolikotno izgubo v znesku 223 milijonov
dolarjev samo za zvezni vlado. Poleg
tega bi imela municipalne oblasti
vsako leto po 85 milijonov dolarjev
zgube na gostilniških licencah; delavci,
ki so zaposleni pri obrtih izdelovanja
pijance, bi izgubili vsako leto na pla-
hi po 56 milijonov dolarjev; farmerji
bi imeli vsako leto 110 milijonov
dolarjev zgube in tovarne za izdelovanje
steklenic in strojev bi izgubile vsako
leto vsled prohibicije po \$20,000,000.

In mosto tega bi imeli pri nas: po-
kopano svobodo, prisiljenost, svetohlin-
stvo. — That's all.

Jestvine.

Mi, kakor tudi večina naših čita-
teljev, smo pristaši varnostne carine,
kajti prepričani smo, da je treba
obrt in delo domače rodine varovati
pred konkurenco tujih rodbin —
ker so nam srajce bližje, kakor suknje.

Samoumevno pa je, da mora biti
to varstvo pametno. Oklop je vedno
koristen, dokler se ga lahko nosi in
dokler ni pretežak. Ako pa postane
pretirano močan in težak, potem
je gibanje ovirano in končno postane
tak oklop za nosilec tudi osodepoln.

Pristaši varnostne carine smo vsled
tega, ker je samoumevno, da je treba
domačo trgovino čuvati pred ino-
zemsko konkurenco. Na ta način se
čuva tudi domače delo in domače
delavstvo, kakor tudi zaslužek delav-
stva. Varstvo domače obrti obstoji
pa tudi v tem, da se skrbi za to, da
se zamore po možnosti za nizko ca-
rino uvajati surovine in da se do-
mače ljudstvo ne obdavi le na ta
način, da se pobira davke le na po-
trebščine, temveč tudi na premo-
žnejša premožnejših slojev prebiva-
lstva.

Vseled tega zahtevamo varstvo do-
mače obrti in domačega dela potom
carine prostega uvoza železa, kož, vol-
ne in slinčnih surovin. Poleg tega naj
tudi, lastniki večjih posestev plaču-
jejo večje davke, kakor sedaj.

Ako pa uvedo carino na jestvine,
pred vsem na sladkor, potem pome-
nja to podražitev jedil za domače
prebivalstvo in to nikakor ne pome-
nja čuvanje domačinov pred izkori-
ščanjem od strani inozemstva. Poleg
tega nameravamo pa sedaj uvesti
tudi davek na premog, in to pome-
nja podražitev surovin, kar je naravnost
nesmisel!

DOPISI.

Steilton, Pa.

Spoštovani gospod urednik:—
Hvala Bogu, da nimam kaj slabega
poročati, kajti pri nas se še precej
dobro dela, ako primerjam tukajšnji
položaj z onim v drugih krajih, k-
terih kriza še vedno ni ostavila. Glede
krize nimam kaj slabega poročati, le
toliko jo čutimo, da so nam plačo
pomajali in sicer za deset odstot-
kov. Delo se sicer še lahko dobi, te-
da radi tega ni potreba nikomur sem-
kaj hoditi, kajti tudi tu je obilo lju-
di, ki še vedno iščejo dela, ker jih
je mnogo prišlo iz inozemstva. Tem
je seveda težavno dobiti delo, kajti
delovodje jih niti ne pogledajo.

Naznanim naj tudi, da smo dne 19.
aprila vklebili v zakonski jarem naša
rojaka Ivana Beleta in Nežo Krašo-
vec. Pri svatbi je bilo vse prav do-
bre volje. Obema želimo vse najbolj-
še. — Sedaj se nameravamo kmalo
oženiiti še dva vdovca, o kterih po-
ki bodem morda kmalo lahko poro-
čal.

Pozdrav vsem rojakom.
Martin Gornik.

Cleveland, Ohio.

Dragi gospod urednik:—
V sredo 21. aprila smo imeli v na-
šem mestu močni vihar, ki je rušil
poslopja in zahteval več človeških
žrtv. Ljudstvo je bilo po celem me-
stu prestrašeno, tako na domovih,
kakor po trgovinah in tovarnah. Pri-
čakovalo se je še kaj hujskega od na-
gole došlega strahnega viharja.

Okrog dveh popoldne se je jelo
naglama temniti, da so po vseh hišah
in tovarnah našgali luči. V kaki
četrt uri se je popolnoma stemnilo,
zablistilo je parkrat, zatem gromelo,
nakar se vsuje ploha in potegne mo-
čan vihar. Vihar je bučal kakih par
minut in med tem so žvenketale šipe
v izlozkih, podirali se dimniki in
obračali se težki vozovi na ulicah.
Veliko poslopje Co-operator Stove
Co. se je sesulo v prah. Lahko bi
zgubilo življenje do 650 ljudi, med
njimi do 200 deklet, da se vsi niso
pravočasno rešili.

Ambulance vsega mesta so bile po-
klicane na pomoč na razne kraje
mesta; in med drvenjem ambulanc-
nih vozov so drčali gasilci vse kri-
žem s stroji in lestvami ponezarene-

om na pomoč. Tudi policija je imela
mnogo posla.

Has lesnih hiš so bile vrhne stru-
be na ulico in šipe so padle v ogin
med prestrašene prebivalce. Telefon
je bil na več krajih poškodovan. —
Marsiktera žena je hitela teščajsko
klicati svojega moža iz tovarne, da
hiti na poškodovani dom.

Čudno je pri tem, kako so bile po-
škodovane nekatere osebe. Olive Pha-
len, usmiljenka v mestni bolnišnici,
je bila ubita; padla ji je opeka raz
poslopja na glavo. Nekega možkega
je vrglo ob tlak, tako, da je na mestu
mrtev obležal. Še nad sto drugih je
bilo močno poškodovanih; imeli so
polomljene roke, noge, ali pa so bili
pobiti na glavi. Vse to se je zgodilo
v petih minutah in ta vihar je pu-
stil veliko zlih posledic. Vendar do-
sledj nam ni znano, ako je prizadet
tudi kak Slovenec.

Pozdrav. Radoslav.

South Lorain, Ohio.

Cenjeno uredništvo:—

Poročati vam imam žalostno vest
o smrti našega rojaka Antona Udo-
viča. Dne 24. aprila po noči je nam-
reč nek nepoznani zločinec napadel
imenovanega rojaka in njegovega
prijatelja Cirila Škapina in sicer z
rožem; Anton Udovič je dobil več
ran in sicer na roko, nogo in na tre-
buh, dočim je dobil njegov tovariš le
krepke udarce po glavi, nakar je
srečno ušel. Ko se je potem vrnil
na kraj napada, je našel tam ležati
Udoviča v svojej krvi. Imel je še
toliko moči, da ga je peljal v svoj
dom, kjer ga je za silo obvezal in na-
slednje jutro (mesto takoj!) pozval
zdravniaka, kteri ga je dal takoj pre-
peljati v bolnico. Tu so nesrečnika
sicer takoj operirali, toda po noči
mu je oteklo še toliko krvi, da je
bila vsa zdravniška pomoč zaman in
da je nesrečnik umrl.

Pokojniki je bil star 19 let in je
doma iz Rakete na Notranjskem,
kjer ostavlja očeta in tri sestre. V
Ameriki je bil deset let, toda pri
podpornem društvu ni bil. Zanj se
je zavzel rojak Ivan Svet, ki je nje-
gov bližnji rojak in sorodnik, oziro-
ma svak, kteri mu je priredil dostoj-
en pogreb. Ker pa pri njemu tudi
ni bilo toliko denarja, da bi se po-
krih izdatni pogrebni stroški, sta ro-
jaka A. Eisenhard in Stefan Stefa-
nič nabrala med rojaki \$128 za po-
greb. Ta svota najbolj dokazuje, ka-
ko je bil pokojnik priljubljen med
tukajšnjimi rojaki. — Pokojnika smo
pokopali dne 29. aprila z mašo za-
dušnico. Na grobu sta mu zapeli v
slovo pevski društvi Prečern in Pla-
ninski raj. Obema društvoma, kakor
tudi pevovalci Mr. Novinščku se tem
potom najiskrenejše zahvaljujemo za
ves trud.

Pozdrav rojakom in rojakinjam.
Ivan Svet.

Lincoln, Ill.

Spoštovani gospod urednik:—
Tukaj delamo v treh premožnih
rovih, toda dela se vedno slabše, kaj-
ti v dveh rovih delo skoraj popolno-
ma počiva in v tretjem se dela le po
16 ur na teden. Vseled tega naj ni-
hče ne hodi sem za delom. Le one ro-
jake, ki žive v temperenčnih krajih,
lovavimo, naj pridejo semkaj, kajti
lastniki saloonov žele, da bi prišli k
njim taki ljudje, ki imajo kaj denar-
ja, kterega pa pri nas radi slabega
dela ni. To je toraj kriza, oziroma
newjerjski vrag. Kateroga vsakdo
občuti. — Prosimo rojake, naj nam
sporoče, ako se kje boljše dela v ro-
vih in tovarnah, da si zamoremo sta-
nje nekoliko poboljšati.

Pozdrav. Andrej Spröger.

Frontenac, Kansas.

Cenjeno uredništvo:—
Rojakom naznanjam žalostno vest,
da se je tukaj ustrelil naš rojak Ivan
Račič, ki je imel jedva 21 let, doma
iz Krškega na Kranjskem. Vzrok ne-
srečne mladeničeve smrti je dosedaj
še nepoznan. V stari domovini o-
stavlja starše in brate, tukaj pa en-
ga strica. Pokojnik je bil član pod-
pornega društva sv. Barbare št. 47
v Frontenacu, Kans., kteri ga je spre-
nilo k zadnjemu počitku. Bodi mu
svobodna zemlja lahka!

Tukaj delamo pri Pittsburg & Che-
rooke Coal Co. še precej dobro, kajti
dela se vsaki dan. V drugih premo-
žnih rovih pa delo bolj počiva, tako,
da imamo tudi pri nas še vedno mno-
go ljudi, kteri čakajo na delo, ktero
pa ni lahko dobiti. V rovu št. 6 se
je z delom skoraj popolnoma prene-
halo, tako, da se iz njega vzame na
dan jedva do 250 ton premoga. Vseled
tega za sedaj ni svetovati nikomur
hoditi semkaj za delom. Ko se pa
delo izboljša, bodem o tem takoj spo-
ročil.

Pozdrav rojakom širom Amerike,
vam pa, g. urednik, želim obilo
vspeha.
Mihal Kok.

Oropna železnika blagajna. V
Pejskrežem na Pruskem so tavovi
z dinamitom razstrelili blagajno na
tamkajšnjem kolodvoru ter odneali
60.000 mark.

Gibanje delavcev na Francoskem.

(Konec.)

Sindikalizem v literaturi. Razgled.

Ako se oziramo v socialno in so-
cijalno-politično literaturo tri, štiri
leta nazaj, ne dobimo nobenega dela,
ki bi se resneje pečalo s tem "syndi-
calismeanti-parlementaire ali revolu-
tionnaire". Zlasti na Nemškem in v
Angliji so bili prepričani, da to gi-
banje kmalo usahne. Njegov glavni
propovednik in teoretik Fernand Pellou-
tier je legel v najlepših mladost-
nih letih v rani grob in sindikalizem
v resnici ni bil še nikjer priznan ka-
kor nov socijalističen sistem.

Celo Werner Sombart, svoj čas
profesor na vrtislavskem (Breslau)
vseučilišču, sedaj docent berlinske
trgovske visoke šole, znani pisatelj
slovitne knjige "Sozialismus und so-
ziale Bewegung", ki je prevedena v
tekni desetih let, kar je izšla prva iz-
daja, že v sedemnajst jezikov, omen-
ja v peti izdaji tega dela (1905) sin-
dikalizem in namreče, češ, da v krat-
kem izgine, dasi priznava na drugem
mestu (str. 137) možnost, da se pro-
letarijat polagoma vendarle navzame
francoskega duha.

V šesti izdaji svoje knjige, ki je
izšla 1908, je posvetil temu gibanju
že celo poglavje in objednem prista-
vil, da je to, kar piše o njem, samo
"einseitige Auseinandersetzung".
Prav resno tega gibanja sicer še ved-
no ne smatra. Pač kakor nekako
perverzno igro nervoznih dekadent-
ov.

S psihotapijo si je možno pač raz-
lagati revolucionarni sindikalizem, a
samo dotlej, dokler ne vpoštevamo
drugega, nego njegove teorije.

Sindikalizem se razlikuje od dru-
gih socijalističnih sistemov, kakor n.
p. Marksizma, zlasti v tem, da je
tukaj šele praksa rodila teorijo. Teo-
rija je na te nastopajoče pojave, ki
so bili le izraz trenutnega razpolo-
ženja, smatrala kakor novo nastopajo-
čo tendenco v razvoju delavskega
vprašanja. Od tod njena zmota in
njeno brezmejno pretiravanje. Ko je
teorija zadela s praktičnim življe-
njem in ni strahala več samo po bor-
nih dvoranah in nedolžnem papirju
— kjer je, kakor znano, možnost špe-
kulacije neomejena — je spoznala
svojo zmoto in zato je retirirala.

Jean Latapie je pisal o sindikaliz-
mu v "L'Humanité" z dne 2. okt.
1908: "Revolucionarni sindikalizem
ni nikaka dogma, nobena abstraktna
teorija, temveč nov nazor, ki si je
prilobil že odlično mesto na social-
no-znanstvenem polju. Pripomniti je
treba, da ga niso ustvarili nikaki
akademski govorniki in nikaki aka-
demski teoretiki. Ti so ponovno po-
kušali vplivati nanj, ali bilo je za-
man, kajti od delavskega življenja
poznajo samo gotove strani, ki jim
je razkril kdo reklame željnih so-
drugov. Njih spisov ne čitajo mno-
go in jim ne pripisujejo nobenega po-
sebnega vpliva, ker se preveč odda-
ljujejo od prvotnega materializma
delavcev. Če se hotejo takozvani
"intelektuelni" in "teoretiki" pre-
pričati o tem, naj se potrudijo v se-
verno Francijo med kovinske delavce.
Delavci teh industrij vsaj sedaj nič
ne filozofirajo, ampak omenjujejo v
trenotku svojo pozornost vpraša-
nju, kako si izvojujejo še v tednu pol-
dne počitka, pa osemurni delavni
čas."

Latapie govori z vso silo proti teo-
retikom, toda on sam je s svojimi
najožjimi somišljeniki vred reden so-
trudnik listov kakor "Mouvement
Socialiste", ki so ga ustanovili ravno
zato, da vodi teorijo sindikalizma.
Po svojem postanku iz srede del-
avskega gibanja torej ni sindikali-
zen sam na sebi izbruh vročih anar-
ho-socialistov. Movrec je ob času
ko je nastalo in se preganjal na
Francoskem toliko socijalističnih
strank, zašlo vanj mnogo socijalisti-
čnih pisateljev in ti so hoteli dati te-
mu gibanju svojo teorijo prav pose-
ben izraz in smer.

Revolucionarni sindikalizem se je
pojaval na Francoskem takoj z letom
1848. Teoretiki, ki so ostali kasneje,
so hoteli spraviti ta duh v gotov si-
stem.

To prvo dobo imenuje Lagardelle
"perijodo predsindikalizma".
Ta doba viharjev in preobratov je
de minula. Stranka se je sporazume-
la s strokovnimi organizacijami. Obe
skupaj se hočeta boriti ramo ob ra-
mi za svoje ideale. Koliko se to po-
sreči in koliko časa bo vladal mir
med obema taboroma, je vprašanje
prihodnjih dnij in od tega je odvisen
tudi nadaljni razvoj sindikalizma. V
stranki so se pričeli pojavljati zad-
nje čase skrivni kritični duhovi. —
Zmernejši elementi delajo na spravo.
Brez dvoma je sindikalizem jako
važen pojav. Izpočetka je hotel pre-
včeri vse ostale socijalistične siste-
me, tako Marxa, Proudhona itd. Ka-

kor pa je Marzizma v mnogem so-
prezračil, kar je pokazal razvoj v
zadnjih desetletjih, kjer se so se
kterih prvotnih "Komunističnega
Manifesta" izpolnila ravno v na-
sprotnem smislu, nego sta zapisala in
ustavila v teoriji Karl Marx ter Fri-
derek Engels — ravno tako je po-
kazal sindikalizem kmalo, da je zadela
marsiktera njegovih krogelj, ako ne
poleg, pa vsaj mnogo preko cilja.

Mnogo idej je ostalo vzlic temu.
Sindikalizem je prinesel v delavsko
vprašanje nove strani in te se razvi-
jajo dalje. Iz Francije je našel jako
hitro pot v Italijo in Holandijo. Ka-
kor se zdi, pa so se nazvelo Italijani
tistega sindikalističnega duha, ki so
se ga na Francoskem vsi zmernejši
delavski elementi že otresli.

Poljub.

Pevest iz gorskega življenja češkega
ljudstva.
Spisala Karolina Světlá

(Nadaljevanje.)

Dolgo se je sprejaljaj v tihi noči,
premišljeval in prevdarjal, kako bi
se od danes naprej obnašal napram
njej? Globoko, zelo globoko so ga
ganile njene pikre besede, zaslužila
je, da bi se še dolgo po poroki jezil
na njo. Ali je hotel zlomiti njeno
trmo in jej še nadalje dokazovati
zgolj iz kljubovalnosti, da je on go-
spodar in hoče to ostati vse življe-
nje? Jo je li res zelo jezilo, kar jej
je napravil? Kaj mu poreče, ko se
sniže z njo? Niti na misel mu ni
prihajalo, da bi mogla svojo grožnjo
uresničiti, tega ni smatral za možno.

Ljubi Lukáš je mislil, da se še ved-
no sprejaha po polju, ki se je razpro-
stiralo za gostilno, a medtem se je
bolj in bolj oddaljeval in se nehote
blizal svojemu posestvu. Tega si ni
bil prej svest, dokler ni stal skoraj
tik ob plotu svojega vrta. Tu je na-
odnoma začul radosten zvok, nekdo
iz hiše mu je tekel naproti; bila je
služkinja.

— Ali ste samo vi? je zaklicala, ko
ga je spoznala.

— In kdo naj bode, ako ne jaz?

— Misliha sem, da se vrača z vami
tudi gospodinja.

Lukáš se je ustrašil, obšla ga je zla
slutnja.

— Gospodinja? je vprašal z nego-
tovim glasom. — Odkod naj se vra-
ča?

Mesto da bi odgovorilo, je dekle
prišlo plakati.

— Kaj se vendar godi? je silil Lu-
káš v njo, boljbolj vznemirjen, —
zakaj tako stojiti tu in čakati? Zakaj
nisi šla že davno spat? Zakaj pla-
češ?

— Kako bi ne stala tukaj in pla-
kala, je ihtelo dekle, — ko nam je
gospodinja odšla za vedno! Take ne
dobimo več in tudi če bi jo šel z lučjo
iskati na konec sveta! Vsi, kar nas
je bilo tu, smo jo hvalili radi njenega
dobrega srca, odkritosti in reda.
Na vsakega je prej mislila nego na
se, vsakemu je rada napravila uslu-
go, za-se se ni brigala prav nič. Tudi
všeč otrok ne dobi več take matere.
Mali črvicek je že poznal, kako se
jej je smejal, ko mu je dajala jesti,
dobro je vedel, kdo skrbi zanj in ga
neguje mesto matere. Znova je osi-
rotil in mi tudi z njim...

Lukáš se je oprjel plota.

— Gospodinja je torej odšla? je
zmedeno ponovil velikokrat, ker ni
mogel verjeti, da bi bilo vse to res,
kar je slišal.

— Seveda je odšla! Kako bi ne
bila odšla? mu je dekle trpko oči-
talo. — Vsaka bi bila šla odot, ako
bi jej bil prišel kar s tremi deklemi
pod okno plesat, da se je vse treslo!
A zakaj ste jej napravili to sramoto?
Saj mi dobro vemo, da se to ni zgo-
dilo, ker je bila morda hudobna,
marveč zato, ker je bila poštena —
saj ima človek oči in ušesa, da vidi
in sliši, če tudi ne bi hotel. Ona, ta-
ko pridna ženska, je morala iti tik
pred poroko služiti med tuje ljudi,
morda celo na Nemško. Da, gotovo
na Nemško — kam bi bila šla dru-
gam? Morala je v tujino, vsakdo iz
naše okolice bi se jej smejal!

Ljudje so govorili, da nima Lukáš
druge napake nego to, da je malo
nagle jeze; sicer so ga imeli za do-
brodušnega in ljubeznivega človeka,
ki ni bil v stanu nikomur namenoma
kaj zalega storiti; pokazalo se je, da
so ga vendarle dobro poznali in so-
sejevali. Ne le, da je očitanja svoje
lastne služkinje poslušal do konca,
bila mu je tudi med njenim jokavim
pripovedovanjem tako čudno pri sre-
skor ravna tako, kakor bi se bil po-
budil iz neumnih sanj, ki so ga dolgo
mučile brez vzroka in iz kterih se ni
mogel izkoptati na noben način. Na-
števanje Vendulčinih vrlin iz pripo-
stih ust in brez predsodka je napra-
vilo nanj večji vtis in ga prepričalo
bolj nego najtežnejši razlogi, ki bi
hotel dokazati, komu od njiju se
pravzaprav godi krivica.

Slovensko katoliško
podp. društvo
svete Barbare

Za Zjedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

OBOROBNICI:

Predsednik: ALOJZ JAVERL, P. O. Box 374, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBERMAN, Box 51, West Mineral, Kans.
I. tajnik: IVAN TELBAN, P. O. Box 807, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OŠTIR, 1143 E. 60th St., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

MARTIN OBERMAN, predsednik porotnega odbora, West, Kans.
KAROL KALAR, II. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
FRAN KNAPFELC, II. nadzornik, 909 Braddock Avenue, South
West, Pa.
FRAN ŠUNK, III. nadzornik, 50 Mill St., Luzerne, Pa.

POROTNI IN PRIKIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, West, Kans.
JOŠIP PERNELN, I. porotnik, P. O. Box 95, Willock, Pa.
IVAN TORNIČ, II. porotnik, P. O. Box 532, Forest City, Pa.
Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Učitelja angleščine, francoščine in nemščine,
omikanega Slovenca zrelih let, kteri je bival zadnja leta kot učitelj
na Nemškem, Angleškem in Francoskem in zna seveda tudi pravil-
no slovenski govoriti in pisati, priporočamo Slovencem. — Ako se
v kakoj izmed naših slovenskih kolonij zbere rojaki, ki bi se radi
učili angleščine, francoščine in nemščine, kar bode le njim v korist,
jim svetujemo, da to store kmalo. Naslov učitelja pove
Uredništvo "Glas Naroda"
82 Cortlandt St., New York.

Zdravju
najprimernejša pijača je
LEISY PIVO
ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmelja. Kaku tega
naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi v korist
svoje družine, svojih prijateljev in drugih.
Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vsaki

Slovenska Katol. Jednota.

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

FRANK MEDOŠ, predsednik, 943 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
IVAN GEMEL, podpredsednik, P. O. Box 57, Bradleek, Pa.
GEORGE L. BROZICH, glavni tajnik, P. O. Box 424, Ely, Minn.
IVAN KERSIŠNIK, pomočnik tajnika, L. Box 363, Rock Springs, Wyo.
IVAN GOVŽE, blaginjak, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALONZ VIBRANT, predsednik nadzornega odbora, Cor. 10th Ave. & 5th St., So. Lorrain, O.
IVAN PRIMOŽIČ, drugi nadzornik, P. O. Box 641 Eveleth, Minn.
MERIAM KLOBUCAR, tretji nadzornik, 115 - 7th St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERSIŠNIK, Predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Bradleek, Pa.
IVAN N. GOSAR, drugi porotnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
IVAN MERIAR, tretji porotnik, Box 96, Ely, Minn.

Pravni svetnik, DR. MARTIN J. IVEC, 711 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Krajnja družstva naj blagovoljivo podpirajo vse dopne, premembe udov in druge listine na glavnega tajnika: **GEORGE L. BROZICH**, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Območne politične naj podpirajo krajnja družstva na blaginjak: **JOHN GOVŽE**, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajnjih družtev naj pošljejo duplikat vsake politične tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajnjih družtev Jednote ali posameznikov naj se pošljejo na predsednika porotnega odbora: **IVAN KERSIŠNIK**, Box 138, Bradleek, Pa. Pridejani morajo biti natančni podatki vsake pritožbe.

Družstveno glasilo je "GLAS NARODA."

KRETANJE PARNIKOV.

Medski parniki odhajajo iz
NEW YORKA:
AUSTRO-AMERIKANA PROGA.
V Trst in Reko.

Martha Washington	8. maja
Argentina	19. maja
Alice	2. junija
Laura	9. junija
Oceania	16. junija
Martha Washington	23. junija
Argentina	7. julija
Alice	21. julija
Laura	28. julija

WHITE STAR PROGA.
V Southampton.

Oceania	12. maja
Teutonic	19. maja
Adriatic	26. maja
Majestic	2. junija
Oceania	9. junija
Teutonic	16. junija
Adriatic	23. junija
Majestic	30. junija
Oceania	7. julija
Teutonic	14. julija
Adriatic	21. julija
Majestic	28. julija

ŠTAJERSKE NOVICE.

Požar je uničil posestniku Joštu iz okolice teharske skedenj in drvarnice, v katerih je bilo precej krme in velika zaloga drv. Škoda znaša nad 4000 K.

Uboj pred celjskim porotnim sodiščem. Dne 30. jan. 1909. sta prišla oče Anton in sin Miha Vodep k Iv. Vodep v Jelech pri Planini na obisk. Ker so bili dobre volje, je šel Ivan Vodep pred hišo in ustrelil enkrat s samokresom. To pa je razburilo znanaj stoječa fanta Zeliča in Freeta, ki sta si streljanje prepovedala. Iv. Vodep je pa vseeno še enkrat ustrelil, na kar se je začel pretep med njim in Freetom na jedri in med A. ter Mihom Vodepom ter Zeličem na drugi strani. Zelič je dobil pri tem od Mihe Vodepa tri smrtno udarce z drvom po glavi, tako da je takoj izdihnil. Pa tudi Anton Vodep je bil teško ranjen. Navzoči tretji obtoženec Arzenšek pa je oba Miha in Antona Vodep šuntal z besedami: "le ga!" Oba Vodepa se zagovarjata, da sta bila napadena od Zeliča in Freeta. Porotniki so zanikali vprašanje glede uboja in soudeležbe pri istem ter potrdili vprašanje za prekoračenje silobrana pri Mihi Vodepu. Sodni dvor je nato Antona Vodepa in Arzenška oprostil, Miho Vodepa pa obsodil po par. 335. kaz. zak. v smesni strogi zapor z 1 postom vsak teden.

Zapri so v Mariboru 16letno služkinjo L. Juvana iz Črnuče pri Ljubljani, ker je hodila po potrebi v vas v gospodarstvo blaginjo in mu odnesla skupno 260 K.

Povožen je bil na graškem kolozdvoru čistilec vozov Hafner pri prekmurju. Hafner je bil na mestu mrtev.

Obesil se je pri Sv. Antozu v Slov. Goricah vinčar Damiš. — Bil je jako "pobožen".

Premeča posesti. Palmovo hišo v Celju je kupil Slovenec ševljarski Maček.

Iz prisilne delavnice v Mesendorfu na Štajerskem je ušel kaznjence Iv. Auer.

KOROŠKE NOVICE.

Novorojenčka je vrgla v stranišče neka muna, ktera je dalj časa kot postrežnica neke bolne gospe v Grabstajnu na Koroškem. Dognali so, da je otrok živel. Mater so odpeljali k celovškemu sodišču.

RAZNOTEBOSTI.

Požar v Dunajskem Novem mestu je upepelil Arfej za 2000 obiskovalcev, ki je bil last trdke Kittel in Morvices.

Bismarckov spomenik. Umetniško društvo v Frankobrodu je sklenilo ob Reni postaviti knezu Bismarcku ogromen spomenik. Spomenik odkrije 1. aprila leta 1915, ob 100letnici Bismarckovega rojstva.

10.000 rubljev odškodnine za Avstrijca obstrljenega na ruski mej. V decembru 1905. je bil tehnik Celič, sin notarja v gališkem obmejnem kraju Uhnov, obstrljen od nekega ruskega obmejnega vojaka. Celič je padel, ruski vojaki so ga pobrali ter prenesli na rusko stran. Po dolgem trudu šele so dobili stariš sina nazaj. Vršila se je pravda, ki je končala s tem, da je plačala ruska vlada odškodnine 10.000 rubljev.

Dnevnik s 500 stranmi za dva vinarja. Francoska vlada izdaja tak časopis. Vsak dan je tiskanih 500 strani, vsaka stran ima 4 kolone. List se imenuje "Journal officiel".

Prej je ta list še precej drag bil, dokler se ni zavzel neki socialistični poslanec za brezplačno izdajanje tega lista. Njegov predlog ni bil sprejet, pač pa se je določila cena lista 2 vinarja za številko. Vkljub temu se ta list prav malo prebira, ker nobeden noče takega zavoja papirja vlačiti domov.

Slovenski kongres v Petrogradu. Petrograd, 20. aprila. Včeraj je bil tu odprt kongres ruskih družtev, ki se zanimajo za slovensko idejo. Kongresa se je udeležilo 100 delegatov najrazličnejših družtev. Po konstituiranju je bilo izvoljenih pet odsekov. Razprave kongresa so večinoma tajne.

FRANCOŠKA PROGA.

V Havra.

La Provence	13. maja
La Savoie	20. maja
La Bretagne	27. maja
La Lorraine	3. junija
La Provence	10. junija
La Savoie	17. junija
La Lorraine	24. junija
La Provence	1. julija
La Savoie	8. julija
La Touraine	15. julija
La Bretagne	22. julija
La Provence	29. julija

RED STAR LINE.

V Antwerpen.

Zeeland	8. maja
Kroonland	15. maja
Lapland	22. maja
Vaderland	29. maja
Zeeland	5. junija
Kroonland	12. junija
Lapland	19. junija
Vaderland	26. junija
Zeeland	3. julija
Kroonland	10. julija
Lapland	17. julija
Vaderland	24. julija
Zeeland	31. julija

AMERICAN LINE.

V Southampton.

St. Paul	15. maja
Philadelphia	8. maja
New York	22. maja
St. Louis	29. maja
Philadelphia	5. junija
St. Paul	12. junija
New York	19. junija
St. Louis	26. junija
Philadelphia	3. julija
St. Paul	10. julija
New York	17. julija
St. Louis	24. julija

HAMBURG AMERICAN LINE.

V Hamburg.

Bluecher	12. maja
Amerika	15. maja
Cleveland (novi)	22. maja
President Grant	26. maja
Kaiserin Aug. Victoria	29. maja
DEUTSCHLAND	5. junija
President Lincoln	9. junija
Cincinnati (novi)	12. junija
Bluecher	16. junija
Amerika	19. junija
Cleveland	26. junija
President Grant	30. junija

SEVERONEMŠKI LLOYD.

V Bremen.

Kronprinz Wilhelm	11. maja
Friedrich der Grosse	13. maja
Kronprinzessin Cecilie	18. maja
Kaiser Wilh. der Grosse	25. maja
Prinzess Alice	27. maja
Kaiser Wilhelm II.	1. junija
Kronprinz Wilhelm	8. junija
Prinz Friedr. Wilhelm	10. junija
Kronprinzessin Cecilie	15. junija
Friedrich der Grosse	17. junija
Barbarossa	19. junija
Kaiser Wilh. der Grosse	22. junija
Grosser Kurfurst	24. junija
Kaiser Wilhelm II.	29. junija

HOLLAND-AMERICAN LINE.

V Rotterdam.

Potsdam	11. maja
Noordam	18. maja
Rotterdam	25. maja
Ryndam	1. junija
New Amsterdam	8. junija
Potsdam	15. junija
Noordam	22. junija
Rotterdam (novi)	29. maja
Ryndam	6. junija
New Amsterdam	13. junija
Potsdam	20. junija

VAJENJE.

Vsem rojakom v Evelethu, Minn., kateri pridejo sedaj iz stare domovine in objednem tudi tistim, ki še niso pri nobenem podpornem društvu, se naznanja iz urada društva sv. Ime Jezus št. 25 J. S. K. J. v Evelethu, Minn., da je sedaj pristop k društvu znižan za \$150; prej je stal pristop \$450, sedaj samo \$200. Torej ne zamudite te prilike, da ne bo za ktere prepozno. Veliko je Slovencev v Evelethu, ki ne pripadajo še nobenemu društvu, torej ne zamudite lepe prilike, ki se vam sedaj nudi, ker društvo je objednem tudi v dobrem finančnem stanju; ima gotovine čez en tisoč dolarjev ter šteje 160 članov in 50 članic.

Objednem pa opozarjam vse člane društva, ki so naseljeni izven Eveletha, da svoje mesečne prispevke bolj redno pošiljajo, kakaj člana, ki ne plača svoje mesečine, se po Jednotinih pravih suspendira; če se mu kakšna nesreča ali bolezen pripeti, naj krivico zapiše sam sebi, kakaj če on neče podpirati društvo in Jednoto, potem tudi društvo ali Jednota njega ne more.

Objednem opozarjam tudi vse člane, kadar potrebujejo katero bolno podporo, da si pri društvu izposluje zdravniško spravevalo, ktereja naj zdravnik izpolni, ker na navadna zdravniška spravevala se bolna podpora ne bo nobenemu izplačala. — Člani izven Eveletha pa naj pišejo I. tajniku po zdravniški spravevala. Bratski pozdrav vsem članom in članicam naše Jednote.

Ivan Škrabec, tajnik.
(4-6-5)

Kje je VALENT MAJNIK? V Ameriko je dospel v začetku meseca marca. Dospel je v New York s parnikom od American Line, dva kovčka odposlal je pa po francoski progi. Naznanil je naslov njegovega bivališča Glenwood Springs Colorado, kamor smo tudi kovčke odposlali ter mu objednem pismeno naznanili. Ker nam je pa pismo vrnjeno, sodimo, da njega ni v zgoraj označenem kraju. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da nam nemudoma naznani. — Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kje je ANDREJ RIHTERŠIČ? Prej je bil v Roslinu, Wash., in sedaj ne vem, kam je odšel. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali pa naj se sam oglasi. — Joseph Rihteršič, P. O. Box 122, Eveleth, Minn.
(4-7-5)

POZOR ROJAKI!

Neveljavljeno garantirane masle s piklaste in gelobradne, od ktereja v tednih letih lasje, brki in brada popolnoma zrastejo! Kevmatem ali trgajo v negah, rokah in kršu vam po polovici odstranijo. Potem naga, kar je ostalo, bradavice in lasišča vam v 3 dneh popolnoma odstranimo, da je to resnica se jamči \$600. Uprajte se — pri!

JAKOB VANCIC,

P. O. Box 69, CLEVELAND, O.

Ustanovljeno 1897.

300.000 OZDRAVLJENIH!

Čemu bi še dalje trpeli? 300.000 za raznimi boleznimi bojujočih ljudi, med katerimi je bilo mnogo tistih, katere so drugi zdravili in zdravili se sestavili. Če neozdravljivi, je bilo ozdravljenih po občasnih zdravniških svedenja Collins N. Y. Medical Institute.

Ne obupajte! Ako ste še tako hudo in dolgo bolni, omejeni zdravnik! Vas lahko ozdravi. Prilite takoj (ali pa pišite v Vašem materinem jeziku), in on! Vam bodo odredili najboljša zdravila, katera Vam bodo zagotovila popolnoma zdravje!

NIKARI ne povirte Vašega zdravja in bodočnosti nezkušenim zdravnikom! In ne dajte se zapeljati po oglašnih neodgovornih zdravniških zavodih!

Collins N. Y. Medical Institut je najstarejši, najuspešnejši in najboljši, ktereja zdravnik so izkušeni in kateri se bodejo za Vas zavzeli.

Pošteni vestni zdravnik. Čista sveža zdravila in najnižje cene!

Specialist za kožne bolezni, bolezni oči, ušes, nosu in grlu! Ruzlične, tudi najtežje operacije izvrši s sigurnim uspehom dobri izveščani Chirurgi!

Ako toraj bolujete na kateri kolišobni znanj ali notranji bolezni, ali na tajni spoini bolezni ter ste mogoče že zastopali kakoli pomoči pri zdravnikih in zastopali trčili denar, opišite točno Vašo bolezen. Ako pa Vam bolezen ni znana, pišite po občasno knjigo "Človek, njegovo življenje in zdravje", katera se Vam takoj odpošlje ako dopolnite v pismu za 15 c. poštnih znamk. Ta knjiga obsega 240 strani ter je bogato okrašena z slikami. — Vsa pisma nastavljajte na:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34th Street, New York, N. Y.

Uradne ure so: od 10 dop. do 5 pop., v torek in petek od 7. do 8. ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10 dop. do 1 pop.
Dr. J. J. McGLADE Dr. J. F. COYLE, Zdravniška ravastelja.

Zvišanje obrestne mere!

Hranilne vloge sklepom leta 1907
3,165,025.00 kron.

Varnostni zakladi sklepom 1907. čez
114 tisoč strani.

Letnidenarni promet 20 milijonov kron.

NAZNANILO.

Glavna posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo
v LJUBLJANI, Kongresni trg št. 15,
obrestuje od 1. januarja 1908. hranilne vloge po

4 3/4 %

takoj od dneva vložitve pa do dneva dvige brez odbitka renega davka, tako da dobi uložnik od 100 K. čistih K. 4.75. Po 4 3/4 % naložen denar se za celo leto preje podvoji nego po 4 3/4 % in za 3 leta preje nego naložen po 4 %.

Rojaki! Kdor hoče svoj denar ugodno in varno naložiti naj ga pošlje v našo posojilnico.

Posiljajte za Zjed. države posreduje
trrdka FR. SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York.

Upravni svet.

Zvišanje obrestne mere!

Pozor rojaki!

Kdor kupuje uro ali drugo zlatnino, naj piše po lepo slikani slovenski cenik. Cene so zelo nizke, ozirajo se na blago.

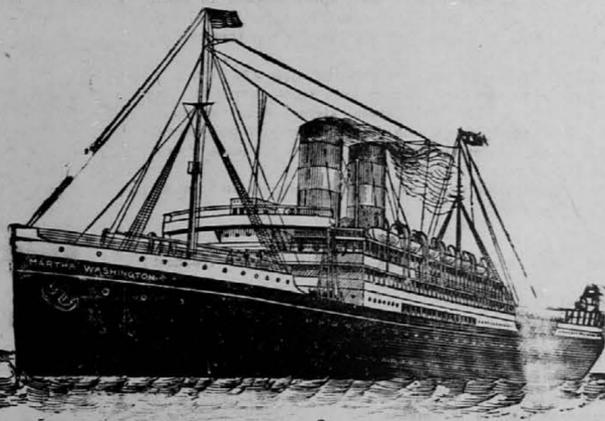
Pišite danes po cenik.

Dergance, Widetich & Co.,
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

AVSTRO-AMERIKANSKA CRP

(preje bratje Cosulich.)
Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence

Novi parnik na dva vjaka "MARTHA WASHINGTON".

REGULARNA VOŽNJA MED NEW YORKOM TRSTOM IN REKO.

V vsakoj nedelji odhaja novi parobrod na dva vjaka iz New Yorka v Trst in Reko. Brodovi:

ALBA	LAURA
MARTHA WASHINGTON	ARGENTINA

V vsakoj nedelji in junija se bodejo odpraviti dve nova broda: pri-
družila se dva druga broda, postajata
parnika.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents,
2 Washington Street, NEW YORK

ZA KADILCE!

Prodajam cizretni tobak polnopravne proste po svedčilih cenah: Mittelsteiner Tur kischer 20 h. (dražec) po 13 ct. Fein Herzegovina 34 h. (ziponer) po 17 ct. Po besede cene za prodajalca.

Zaloga avstrij. tobak in hanc. tobak.

A. Logar, 26 E. 119. St., New York.

V padšahovej senci.

Special Karol May.

ČETRTA KNJIGA.

V balkanskih soteskah.

[Medijevanje.]

"Postane li riž vled masti mehak?"
"Riž ne sme biti mehak. Ali ne veš, da mora pilaf biti trd, kajti mehak ni dober."
"In ali se ti ne dozdeva, da pada oglje med riž?"
"Te nič ne de. Saj vidiš, da vse pobereš zopet iz posode."
Pri tem seže s prstani v posodo in skuša poloviti vse ostanke in sledove gnoja iz riža. Nehote se spomni na svojo ljubo Merzino v Amadiji, ktera si je umivala svoje solzne oči s čebulo. Od ktere ga bi bilo boljše jesti, od jedi, ktere je ona priredila, ali pa rudiči par v Džinbašiji.
Tajnosti kuhinje barvarjev ljudi me sedaj več ne zanimajo in tako odidem raje v kočo.
Že na vratih mi pride Halef nasproti.
"Prišel si, sidi!" reče veselo. "Dozdevalo se mi je malo predolgo in baš sedaj sem hotel zajašiti svojega konja."
"Sedaj toraj vidiš, da se mi ni nič žalega pripetilo. Kako ste se do sedaj zabavali?"
"Dolgočasno ni bilo. Z Bošakom sem šel kupovati kože in tu je bilo obilo smeha. On je hotel, da se mu koza podari, ker je določena za tako odličnega gospoda, kterega mora vsa vas smatrati svojim gostom. Pri tem je prišlo do takega prepira, da je moral celo kjaia priti posredovati."
"Kedo pa je tako odlični gospod?"
"Ti, naravno; kdo pa naj bo, morda jaz?"
"Tako, tako! In koza je zame namenjena?"
"Da."
"Pa vendar ne misliš kozo, ktera je kozel?"
"Kozo, ali kozel — to je stranskega pomena, sidi; pečenka nam bo de vendarle teknila."
"Potem ti pa želim dober tek! Pojdimo v sobo."
V sobi se baš hočem vstati, ko začujem v stranskem prostoru, ki je določen za ženske nek čuden smeh. Dozdeva se mi, kakor da bi kedo koga krepko klofotal in poleg tega se čuje tudi stokanje in zdihovanje, tako, da sem bil že v strahu za ljudi, kteri so v tem prostoru.
"Kedo pa je tam notri?" vprašam Sahafa.
"Ikbala, zvezda mojih oči", odvrne Sahaf.
"In kedo še?"
"Ne vem."
"Kaj pa delajo?"
"Ne vem, efendi. Slišim, da ona stoka in bojim se, da se jej ni kaj žalega pripetilo. Rad bi jej pomagal, toda ker sem njen ženin, ne smem iti k njej."
"Da. Ti si kristjan. Kot tak se ne moreš niti z jedno bierko te dežele poročiti. Tudi si že videl njeno obličje in vled tega jo nikakor ne osramotiš, ako greš k njej."
"Potem pa moram pogledati."
"Stori mi to dobroto! Toda ne dotakni se je, efendi. Ona postane moja žena in ona, ki bo stanovala v mojem sreču, ne sme priti v dotik z roko kogar drugega."
"Ne boj se; najlepša v Rumili se nima bati."
Potem odidem v stranski prostor. Tu sedi Ikbala — slovenski "osrečevalka", na zemlji. Na desnej od nje stoji neka lesena posoda, v kterej je čudno pobarvano testo. Njeni roki sta do komolca pokriti s tem testom. Sedaj vzame več funtov težak komad testa iz posode in mu skuša podeliti okroglo podobo. To stori tako, da vrtili testo z jedno roko in da s druge neprestano točile po testu. To so bile one zausnice, ktere smo prej slikali.
To dela tako marljivo, da se nepopišno poti. Ves njen obraz je zelo rdeč in poponoma moker.
"Kaj pa počneš?" vprašam deklico.
"Počem."
"Koga?"
"Topove kroglice."
"Za koga?"
"Za vas, ker ste naši gostje."
"Kak okus pa imajo te kroglice?"
"Kakor vse dobrote iz raja."
"Kako si jih pa napravila?"
"Iz moke, vode, rozin, mandljev, olivnega olja, soli, popra in raznih dišav."
"Koliko časa pa traja, da bude to gotovo?"
"Ko bude koza pečena, bomo kroglice pekli v njenej masti med rižem."
"To bude jed, kakor v sedmih nebesih!"
"Da pokusi testo! Kaj takega še nikdar nisi jedel."
Pri tem seže s prsti v testo, mi prinese velik komad testa pred nos in me povabi naj pokusim.
"Hvala ti, cvetka gostoljubnosti! Ako že sedaj pokusim, potem ne bodem mogel kasneje s tekom jesti."
"Le vzemi! Ti si ustvaril moje srečo! Le tebi se imam zahvaliti, da se je moj oče tako hitro premislil."
Potem me zopet sili, naj pokusim, toda jaz se tako branim, da me končno preneha siliti, nakar dene testo v svoja lastna usta.
Rozine, mandlji, olje in poper! Okus bude uprav grozen! In poleg tega še voda, vsled tega sem se preje tako tresel. In razne dišave! Joj, joj Sahaf! plemeniti Sahaf! — kako bude po preteku par mesecev izgledal tvoj žolodec?
Sahaf se razveseli, ko mu povem, da izvoljenka njegovega sreča ni v nevarnosti. V ostalem je pa med tem prišel v kočo zopet kovač in naslednji trenotek razjaši pred kočjo nek jezdec, kterega takoj spoznam, kajti bil je človek, kteri je bil pri lopovih, koje smo prej v prosjakovej kočji oblagali. Ta povraha po meni in vled tega odidem k njemu. Potem me povede v stran in mi reče:
"Efendi, bil si velikodušen proti nam in poleg tega si tudi bogat. Nekaj ti moram povedati."
"Govori!"
"Kaj mi daš za to?"
"Jaz ne vem, ima li ono, kar mi imaš sporočiti, kako vrednost za me."
"Veliko vrednost."
"Čemu?"
"Ti si v smrtni nevarnosti."
"Tega ne verjamem."
"Ako ti rečem, potem je resnica."
"Baš radi tega, je laž."
Dolžec me začudeno pogleda in vpraša:
"Morda misliš, da lažem?"
"Da. Hoteli ste me ubiti in ropati. Morali in roparji so pa tudi lažnjivi."
"Toda želim ti le dobro in govoril bodem resnico."
"Ne, ako bi bil resnično v smrtni nevarnosti, potem bi mi ti tega ne povedal."
"Čemu?"
"Ker bi bil potem tudi ti v veliki nevarnosti, kajti dal bi te takoj sprosti in tam bi moral priznati, ne da bi dobil tudi jedno paro."
Ko to povem, se prestraši in nehote pogleda po svojem konju. Sedaj vstanem v roko revolver in mu rečem:
"Predvsem te opozorim na to, da te ustrelim, ako skušaš bežati."
"Efendi, hočem te rešiti in za to me nameravam ustreliti!"
"Nisem ti dolžen hvale. Ako sedaj v resnici nameravam mene rešiti, potem misli na ono, kar si prej nameraval proti meni. Ako hočeš, da

postopam milostno s teboj, potem mi povej kako nevarnost mi preti."
"Mi v resnici ne bodeš ničesar dal?"
"Pripravljen sem ti nekaj dati, toda pred vsem moram vedeti, kako vrednosti je tvoj poročilo za moje oko."
"Velike vrednosti. Ali daš tisoč pijastrov?"
"Ne."
"Moje poročilo je še večje vrednosti."
"Tega ti ne verjamem."
"Ali daš saj devetsto?"
"Ne."
"Osemsto?"
"Tudi ne."
"Pomisli, da se gre za tvoje življenje!"
"Za svoje življenje ne dam niti jednega pijastra."
"Kaj? Ali je brez vsake vrednosti?"
"Moje življenje je velike vrednosti, toda o njem bode Alah določil. Ali ni zapisano v vašem koranu, da Alah določi dolgost življenja vsakemu človeku, takoj, ko pride na svet?"
(Dalje prihodnjaki.)

NAŠI ZASTOPNIKI

kteri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v naše streko spadajoče posla.

San Francisco, Cal.: Ivan Stariha.
Za Denver, Colo. in okolico: R. B. Dergance, Stockyard, Denver.
Pueblo, Colo.: Petar Calig.
Indianapolis, Ind.: Alojzij Radman.

Chicago, Ill.: Mohor Mladič.
Depeu, Ill.: Dan. Badovina.
La Sale, Ill.: Mat. Komp.
South Chicago, Ill.: Josip Kompare.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.
Calumet, Mich. in okolico: Ivan Štefaj.
Iros Mountain, Mich. in okolico: Marko Badovina.

South Range, Mich.: Joha Baboščič.
Chisholm, Minn.: K. Zgonec.
Ely, Minn.: Ivan Gomz.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotac.
Eveleth, Minn. in okolico: Nick Miletič.

Hibbing, Minn.: Ivan Povša.
Tower, Minn.: Joha Majerle.
Kansas City, Mo.: Ivan Kovarič in Ivan Rahija.
St. Louis, Mo. in okolico: Frank Škok.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobeč.
Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češar.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

West Seneca, N. Y.: Jovan Milič.
Cleveland, O.: Frank Sakser Co.
William Sitar in Mat. Pečjak.
Cleveland, O.: Nacek Spigoleki.
Oregon City, Or.: M. Justin.

Braddock, Pa.: Ivan Germ in Ivan Varoga.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Canonsburg, Pa.: Geo. M. Schultz.
Clariford, Pa.: Anton Jerina.
Forest City, Pa.: Karl Zalar.
Heilwood, Pa. in okolico: Alojzij Jakoč.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.
Pittsburg, Pa.: Ignac Podvasnik.
Steelton, Pa.: Marko Kofalt in Josip A. Pribernik.
Willook, Pa.: Fran. Šena.

West Jordan, Utah: Antax Pajčič.
Black Diamond, Wash.: Gr. Ferenta.
Benwood, W. Va.: R. Hoffman.
Thomas, W. Va.: Jozep Rus.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik.
Rook Springs, Wyo.: Louis Pir in A. Justin.

Za vsake tujih oglasov ni odgovorno ne upravitelje ne uredništvo.

Ako hočeš dobro postrežbo z mesom in grocerijo, tako se obrni na **Martin Geršiča**, 301-303 E. Northern Ave., Pueblo, Colo. Tudi naznanjam, la imam v zalogi vsakovrstne svinjsko meso, namreč: klobase, rebra, jeziki, šunkice itd. Govorim v vseh slovenskih jeziki. Prijazno pozdravljam vsakega človeka.

HARMONIKE

besti kabinetski vrste izdelane in popravljane po najnižjih cenah, a deli se po celotni državi. V popravilo in nastavljanje vsake harmonike, kar sem že na 16 let takaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vam izročim kakovostno in vse druge harmonike te računam po delu kakorine to zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

HARMONIKA

V zalogi imamo slobode vsakovrstne knjige:
GROF MONTE CRISTO, svetovna knjižnica v dveh delih vsak s 12 knjigah, cena \$4.50.
GROFICA KERAČICA, 100 zvezkov, cena \$6.50.
MALI VITEK, 3 zvezki, cena \$2.25.
ROBINA POLANEŠKI, 3 zvezki, cena \$2.50.
TISOČ IN ENA NOČ, 51 zvezkov, cena \$6.50.
TRJE MUŠKETERJI, svetovna knjižnica, broširana \$2.50, šno vezana \$3.00.
I OGNJEM IN MEČEM, cena \$2.50.

Vse te knjige je dobiti za označen ceno poštne proste pri: **SLOVENIC PUBLISHING CO.**, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VAŽNO

ZA SLOVENSKE FARMERJE! Vredni zahtevni nekaterih vajenih naročil smo zopet v Ljubljani volje številu **pravih domačih kos**, ktere imamo sedaj v zalogi, in sicer: dolge po 70 in 85 cm.

Na raspolago imamo tudi prave domače hrastne kamne (odle) in klesalne orodje.

Ker je bilo letos vprašanje po tem blagu tako veliko, da nismo mogli izvršiti vseh naročil, svetujemo vsem onim, da se še sedaj preskrbe s tem orodjem za prihodnje leto. Gledajte cen piškite na:

FRANK SAKSER OO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Knjopova zdravila!

Bedši smo pripravljali vsakovrstna zdravila, ki so bila točno izvršena. Ako kašljaš, ako si prehlajen, ako imaš kakršne vrste kašar, ako trpiš na kak drugo bolezen in ti zdravila niki ne morejo pomagati, ne odlašaj pisati takoj po knjižico: "Navodilo in casik Knjopovih zdravil", ktero dobiš zastonj ako dopišeš poštno znamko za dva centa za poštino. Knjopova iznajdba je od neprecenljive vrednosti, pravi blagoslov za vse trpečo človeštvo in nikak sleparija, katerih je dandanes mnogo na dnevnem redu. To je novi in pravi naslov: **AL. AUSENIK & CO.**, 82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ustanovljena l. 1881.
Stanje hranilnih vlog nad 7 milijonov kroh.
Varno in dobro
se naloži prihranjen denar v slovenski domovini pri
POSOJILNICI V CELJU, ki obreštuje hranilne vloge po **4 1/2%**
plačuje rentni davek sama, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsako leto h kapitalu.
Za varnost hranilnih vlog jamčijo poleg lastnega nad **350.000 kron** značajčega rezervnega fonda vsi člani zadruge, katerih je nad 4.200 z vsem svojim premožanjem.
Mnogo Slovencev živečih v tujini ima svoj denar naložen v nemških hranilnicah na manjši obresti in manjši varnosti. Kdor hoče ta denar vzdigniti in preložiti v Posojilnico v Celju, ne izgubi nič na obrestih, stavebni podjetnik in hišni pos. v Celju, Dr. JURO HRAŠOVEC, odvetnik in dež. poslanec v Celju, JOSIP KOŽUH, gimn. profesor v Celju, ANTON KOLENO, veletržec in hišni posestnik v Celju, MIHAEL VOŠNJAK, inženir in predsednik Zadruga zveze v Celju, Dr. JOSIP VREŠKO, odvetnik in hišni posestnik v Celju.
Sedanje ravnanje Posojilnice v Celju obstoji iz sledečih gospodov:
Predsednik: Dr. JOSIP SERNEC, vitez reda žel. krone III. vrste, odvetnik in veleposestnik.
LOVRO BAŠ, c. kr. notar in hiš. posestnik, predsednikov namestnik, Dr. ADOJZ BRENČIČ, odvetnik in hišni posestnik v Celju, ROBERT DIEHL, veletržec in hišni posestnik v Celju, JURIJ DETIČEK, c. kr. notar in hišni posestnik v Celju, FERDINAND GOLOGRANC, stavebni podjetnik in hišni pos. v Celju, Dr. JURO HRAŠOVEC, odvetnik in dež. poslanec v Celju, JOSIP KOŽUH, gimn. profesor v Celju, ANTON KOLENO, veletržec in hišni posestnik v Celju, MIHAEL VOŠNJAK, inženir in predsednik Zadruga zveze v Celju, Dr. JOSIP VREŠKO, odvetnik in hišni posestnik v Celju.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Podružnica
6104 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, O.

Važno za pojake,

ki narzervajo potovati v staro domovino z dobrih in brzih poštinih parnikih. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kteri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parnikov" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednem naznani ime parnika iz dan odhoda, da mu moremo zagotoviti prostor. Vsakteri potnik naj si uredi potovanje tako, da pride en dan pred odhodom parnika v New York. Vsak potujoč rojak naj nam piše ali brzojav, kdaj pride v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za prihajanje ter ga odpelje na parnik, kakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki **4687 Cortlandt** in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih oderuhov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, ktero vidite tu naslikano. To je zelo važna za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvujete par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotove veste, kam pridete in Vas ne vlove postopači ali vozniki, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še predajo brezdušnim oderuhom, kteri speljejo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važna koristno.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v se do 12 dneh; vse vsote izplačuje za nas c. k. poštne hranilnice. Nikdar se ne čulo, da bi denarji ne prišli na določeno mesto, kar se dandanes tisočkrat čuje od drugih. Posredujemo denarne vloge ter jih nalagamo v zanesljive hranilnice ali posojilnice po 4 in 4 1/2 odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvirno hranilno knjižico. Obresti se od dneva vloge. Izplačujemo vloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Avtstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kursu. Ako potrebujete v staro domovino in imate večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjate in kupite ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkraati, ker njemu ne bo plačan. Imate iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojem, da vplačajo v Ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Ne prezreti!

Imate v staro domovino komu ko pooblaštili poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno aarejena. Ako želi kteri vojak biti oprosten od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svoje vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebujete človeka, kteri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpoštenje in najbolje postrežen. Mi zanesljivo vse boljše parobrodne družbe in prodajamo vojni listke po izvirnih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, pošljite nam rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naseljskem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Zastrupljenje krvi.

(Spolne bolezni — druge ne zdravimo.)
Ako imate bruste, kakorobavne lise, ako vam izpadajo lasje, ako vas bole kosti, če imate suhi požiralnik in ako se vam napravišjo manj, zavrete vse to odpraviti, ako se TRIDESET DNI zdravite z pilulami, nazvanimi BERLINO, ktere vam pošljemo zajedno s navodilom, ko prejmemo naziv in 10 dolarjev. Usta in požiralnik se ozdravita v 14 dni. Vsi vaši manjši zapleti tekmo 21 dni, tudi ako se tako globoko sezrajo in ako so že tako številni. Potrikratnem zdravljenju prav gotovo ozdravite in ako četrtemi ali petemu, počakajte vsem vrstno zdravilo. Tudi s jednim zdravljenjem se bodele zadovoljili in prepričali o zdravilni moči. Tekom zadnjih 20 let smo ozdravili 35.000 ljudi. Dovolite nam, da vas resno sleposti, paralizira in lokomotor-atakuje. Ako ste že vse preskušili in izgubili vse nade, potem vam svetujemo, da se oglasite pri nas, ali pa da nam pišete. Uradne ure so od 9 do 6. Ob nedeljah od 11 do 1. Posvetovanje brezplačno.
BERLIN REMEDY CO., Broadway, cor. 37th St., Regal Bldg., New York City.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

POŠTNA ČRTA DO HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA IN LJUBLJANE

Poštni parniki so:

La Provence	na dva vsjaka	14,200 ton	30,000
La Savoie	"	12,000 "	25,000
La Lorraine	"	12,000 "	25,000
La Touraine	"	10,000 "	12,000
La Bretagne	"	8,000 "	8,000
La Gascogne	"	8,000 "	8,000

Glavna Agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl Street, Chesebrough Building
Parniki edplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtih ot 12 ur
in skladne iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton St.

LA LOURAINNE	8. maja 1900	LA PROVENCE	19. junija 1900
LA SAVOIE	18. maja 1900	LA SAVOIE	17. junija 1900
LA SAVOIE	28. maja 1900	LA LORRAINE	24. junija 1900
La Bretagne	27. maja 1900	LA PROVENCE	1. julija 1900
LA LORRAINE	8. junija 1900	LA SAVOIE	8. junija 1900